

Autor

Matouš Vanča

Název

Imperátor a gubernátor. Překryv působení dvou předsedů vlády z hlediska ústavního práva, komparativní politologie a teoretické státovědy

Abstrakt

Práce se zabývá tzv. problémem dvou premiérů, tedy situací, kdy v České republice během střídání vlád krátce koexistují dva předsedové vlády vedle sebe. Tato zvláštní situace je potenciálním zdrojem dalekosáhlého konfliktu o to, který z nich má vykonávat ústavní pravomoci předsedy vlády.

V první kapitole je rozebrán celý problém z historického hlediska – jde sice o záležitost současné české ústavy, nicméně i ve starší československé ústavní tradici lze nalézt problémy podobného typu, kterým doposud nebyla věnována větší pozornost.

Druhá kapitola představuje dosavadní názory ústavních právníků na celou záležitost – rozděluje je do tří základních hypotéz, „denialistické hypotézy“, „hodinové hypotézy“ a „hypotézy Benelux“.

Ve třetí kapitole je provedena rozsáhlá komparace v rámci Evropské unie – jsou rozebrány mechanismy výměny vlády v jednotlivých evropských ústavách, analyzovány jejich silné a slabé stránky a státy jsou kategorizovány do několika základních skupin.

Poslední čtvrtá kapitola pak představuje zcela nový koncept – krátkodobé rozdělení funkce předsedy vlády mezi dvě osoby v něm není vnímáno jako negativní jev nebo chyba v Ústavě, ale naopak jako přirozený prvek, odhalující dvě související, ale vzájemně odlišné a samostatné složky vládní moci v parlamentní demokracii: *impérium* (politický výkon moci, založený na všeobecném mandátu) a *gubernium* (úřední výkon moci, založený na řádném uvedení do funkce hlavou státu). Následně je rozvinuta obecná teorie *impéria* a *gubernia*, vyloženy jejich základní zákonitosti a celý koncept je aplikován na vybrané problematické body Ústavy ČR, které s problémem dvou premiérů souvisejí.

Klíčová slova

předseda vlády, výkonná moc, změna vlády, jmenování vlády, *impérium*, *gubernium*